

1 paveikslas. Žemsiurbės „Nemuno-11“, reg. Nr. VK-145, gilinimo darbų vieta

III. FAKTINĖ INFORMACIJA

Vidaus vandens transporto priemonė nesavaeigė žemsiurbė „Nemuno-11“, reg. Nr. VK-145 (unikalus ID 0000316976) (2 pav.), yra įregistruota Lietuvos Respublikos vidaus vandens laivų registre nuo 1997 m. lapkričio 26 d., laivo savininkui išduotas vidaus vandens transporto priemonės bilietas Nr. 47. Laivo savininkas yra VĮ Vidaus vandens kelių direkcija.

Pagrindiniai nesavaeigės žemsiurbės „Nemuno-11“, reg. Nr. VK-145, techniniai duomenys:
Statybos metai – 1997.

Statyklos pavadinimas ir vieta – Čekija.

Ilgis L – 42,50 m.

Plotis B – 10,60 m.

Borto aukštis H – 2,60 m.

Borto aukštis virš vandens – 1,50 m.

Vandentalpa – 434,0 t.

Variklio tipas ir galingumas – stacionarus dyzelinis, 309,0 kW.

Korpuso medžiaga – plienas.

Spalva – juoda-pilka.

Maksimali grimzlė – 1,17 m.

Paskirtis – dugno valymo darbai.

Plaukiojimo rajonas – Lietuvos Respublikos vidaus vandenys. Leidžiama dirbti esant bangos aukščiui iki 1,2 m.

Minimali įgula – 3 žmonės.

Įvykio dieną žemsiurbės „Nemuno-11“, reg. Nr. VK-145, įgulą sudarė pirmos pamainos trys darbuotojai:

1. Kapitonas-pamaininis mechanikas, turintis antrosios grupės kapitono-mechaniko vidaus vandens transporto specialisto diplomą, galiojantį iki 2024 m. balandžio 9 d.
2. Upeivis-motoristas, turintis pirmosios grupės kapitono-mechaniko vidaus vandens transporto specialisto diplomą, galiojantį iki 2021 m. birželio 10 d.
3. Upeivis-motoristas, turintis vidaus vandens transporto specialisto upeivio-motoristo kvalifikacijos liudijimą, galiojantį iki 2021 m. balandžio 9 d.

Kasmetinė žemsiurbės „Nemuno-11“, reg. Nr. VK-145, techninė apžiūra atlikta 2020 m. vasario 19 d. Laivas pripažintas tinkamos techninės būklės.

2 paveikslas. Žemsiurbė „Nemuno-11“, reg. Nr. VK-145

Oro sąlygos:

Debesuotumas – 20 – 30 % (2–3 balai)

Matomumas – 8 balai (labai geras matomumas)

Debesų aukštis – 6 balai (1000–1500 m)

Atmosferos slėgis – 1015 hPa

Oro temperatūra – 11°C

Vėjo greitis – 3,4–5,4 m/s (3 balai)

Vėjo kryptis – 124°–146° SE

Vandens temperatūra – 10°C

Srovės greitis – 0,3 m/s

Vandens tankis – 1000 kg/m³ (gėlas vanduo)

Vandens lygis – +205 cm (Smalininkų VMS)

Klasifikacija. Pagal Lietuvos Respublikos vidaus vandens transporto priemonių avarijų ir incidentų tyrimo taisyklių 5.3 papunktį šis įvykis yra klasifikuojamas kaip avarija – įvykis, susijęs su vidaus vandens transporto priemonės panaudojimu, kai yra bent viena iš šių aplinkybių: 5.3.2 p. asmuo dingsta iš laivo.

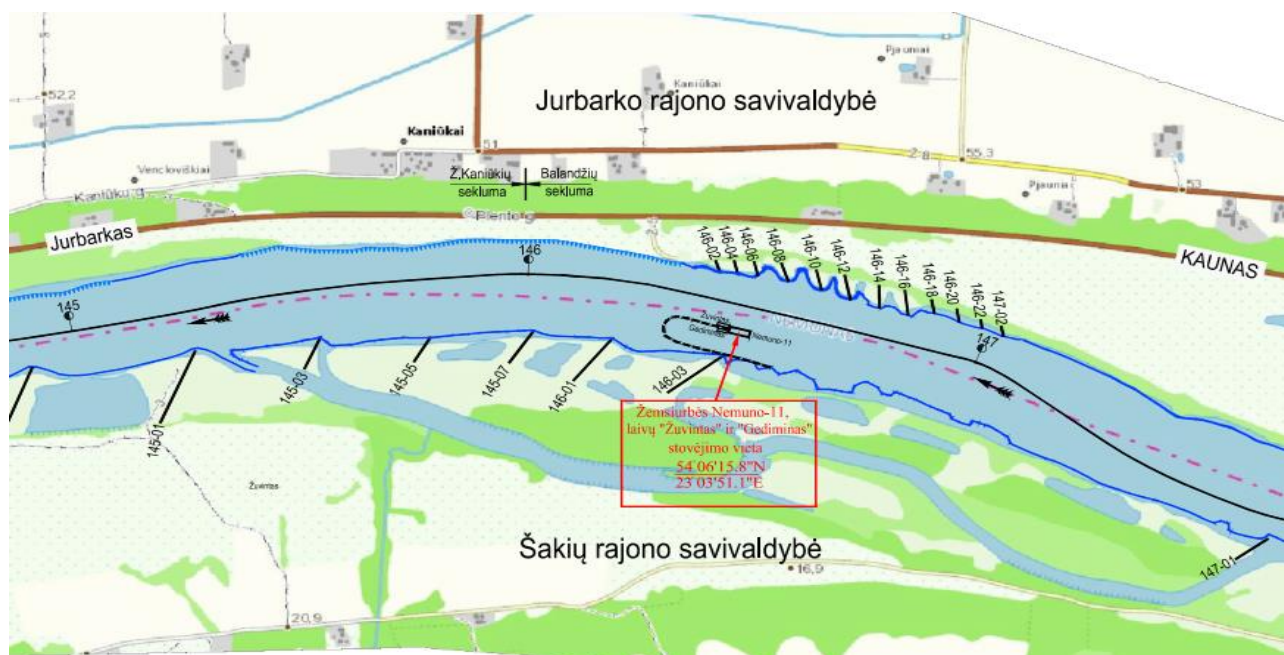
IV. APLINKYBĖS

2020 m. balandžio 9 d. nesavaeigė žemsiurbė su pagalbiniais vilkikais „Gediminas“, reg. Nr. P-0463 ir „Žuvintas“, reg. Nr. VK-168, Nemuno upėje nuo 07.00 iki 19.00 val. vykdė dugno valymo-gilininimo darbus.

Darbo metu įgulos darbuotojai vykdė skirtingus remonto darbus. Vėliau dingęs asmuo dirbo vienas ir jam buvo pavesta vykdyti žemsiurbės pontonuose esančių vamzdžių tarpinių varžymą visai dienai. Paskutinį kartą jį matė, kai apie 17.00 val. žemsiurbės pontonų pereinamaisiais tilteliais jis ėjo į žemsiurbę.

Darbai buvo baigti 19.00 val. Po darbo vilkike „Gediminas“, reg. Nr. P-0463, žemsiurbės kapitonas-pamaininis mechanikas vakarieniaudamas su vilkiko „Gediminas“ kapitonu vartojo alkoholį. Apie 19.30–19.50 val. žemsiurbės kapitonas-pamaininis mechanikas pasigedo vieno iš žemsiurbės įgulos narių, kai atėjo į vilkiką „Žuvintas“, reg. Nr. VK-168, ir paklausė antra upeivį-motoristą apie vėliau dingusi upeivį-motoristą. Ieškant jo buvo apžiūrėtos žemsiurbės ir pagalbinio vilkiko buitinės ir techninės patalpos. Apžiūrint vilkikė „Žuvintas“, reg. Nr. VK-168, dingusio įgulos nario kajutę ir daiktus, buvo pastebėta, kad jo darbo drabužiai yra palikti jo kajutėje. Neradus žmogaus, žemsiurbės kapitonas-pamaininis mechanikas informavo VĮ Vidaus vandens kelių direkcijos administraciją ir apie 20.10 val. bendruoju pagalbos numeriu kreipėsi į Bendrąjį pagalbos centrą dėl dingusio asmens. Įvykio vieta – Kaniūkų sekluma, Skirsnemunės sen., Jurbarko r., Nemuno upė, koordinatės – 55°06'15.8"N 23°03'51.1"E (3 pav.). Į įvykio vietą atvyko policijos ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento pareigūnai. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento pareigūnai aplink žemsiurbę ir Nemuno pakrantės ruože valtimis vykdė dingusio asmens paieškas. Asmuo nebuvo rastas.

3 paveikslas. Įvykio schema

V. ANALIZĖ

2020 m. balandžio 9 d. žemsiurbė, kurios įgulą pagal valstybinės įmonės Vidaus vandens kelių direkcijos pateiktą 2020 m. balandžio mėnesio darbo laiko apskaitos žiniaraštį sudarė pirmosios pamainos trys įgulos nariai: kapitonas-pamaininis mechanikas ir du upeiviai-motoristai, kurie nuo 7.00 val. iki 19.00 val. vykdė jiems paskirtas užduotis žemsiurbėje. Žemsiurbė vykdė dugno valymo-gilininimo darbus Nemuno upėje, Kaniūkų seklumoje, Jurbarko rajone, Skirsnemunės seniūnijoje. Vietos nustatymo koordinatės – 55°06'15.8"N 23°03'51.1"E. Gylis Nemuno upėje darbo zonoje 205 cm. Žemsiurbė dirbo kartu su pagalbiniais vilkikais „Gediminas“, reg. Nr. P-0463, ir „Žuvintas“, reg. Nr. VK-168, kurių užduotis yra perstatyti žemsiurbės inkarus, pontonus su vamzdžiais ar atlikti kitus veiksmus, kai žemsiurbė, atlikusi vieno ruožo valymą, perstatoma į kitą ruožą. Žemsiurbė „Nemuno-11“, atlikdama dugno valymą-gilininimą gruntą pumpuoja vamzdžiais, kurie yra sumontuoti ant pontonų su pereinamaisiais tilteliais (4 pav.) į kranto liniją. Žemsiurbės kapitonas-pamaininis mechanikas aplinkybių paaiškinime nurodo, kad vėliau dingusiam upeiviui-motoristui buvo nurodęs atlikti ant pontonų esančių vamzdžių tarpinių varžymą visai darbo dienai. Vėliau savo paaiškinime nurodo, kad paskutinį kartą vėliau dingusį upeivį-motoristą jis matė, kai buvo perstatomi pontonai, darbo vietoje apie 15 val. 30 min. dirbantį ant pontonų galinėje aikštelėje. Antras upeivis-motoristas savo paaiškinime nurodo, kad vėliau dingusį upeivį-motoristą matė, kai 17 val. pontonais jis ėjo į žemsiurbę, tačiau ar jis grįžo ant žemsiurbės, niekas iš įgulos narių savo paaiškinimuose nepatvirtino.

Darbai buvo baigti 19.00 val. Po darbo vilkike „Gediminas“, reg. Nr. P-0463, žemsiurbės kapitonas-pamaininis mechanikas vakarieniaudamas su vilkiko „Gediminas“, reg. Nr. P-0463, kapitonu vartojo alkoholį. Dingusio upeivio-motoristo ieškota apie 19.30–19.50 val. Ieškant jo buvo apžiūrėtos žemsiurbės ir pagalbinių vilkikų buitinės ir techninės patalpos. Apžiūrint dingusio įgulos nario kajutę ir daiktus, buvo pastebėta, kad jo darbo drabužiai yra palikti jo kajutėje. Neradus įgulos nario, žemsiurbės kapitonas-pamaininis mechanikas informavo VĮ Vidaus vandens kelių direkcijos administraciją. Apie 20.10 val. kapitonas-pamaininis mechanikas bendruoju pagalbos numeriu 112 kreipėsi į Bendrąjį pagalbos centrą dėl dingusio įgulos nario. Į įvykio vietą buvo atvykę policijos ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento pareigūnai. VĮ Vidaus vandens kelių direkcijos darbuotojai ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento pareigūnai aplink žemsiurbę ir Nemuno pakrančių ruože valtimis vykdė dingusio įgulos nario paieškas.

Iš surinktos informacijos darytina išvada, kad einant per pontonų pereinamuosius tiltelius įgulos narys galimai įkrito į vandenį ir nuskendo.

4 paveikslas. Pontonų pereinamasis tiltelis

Dingęs įgulos narys nerastas.

Kadangi dingęs įgulos narys nerastas, todėl atsiradus naujoms aplinkybėms tyrimas gali būti atnaujintas.

VI. SAUGUMO REKOMENDACIJOS

1. Papildomai instrukuoti darbuotojus, atkreipiant dėmesį į rizikos veiksnius dirbant su žemsiurbėmis.
2. Dirbant ant pontonų naudoti apsauginius fiksuojamuosius diržus.
3. Aprūpinti darbuotojus nešiojamosiomis radijo ryšio stotelėmis, užtikrinant nuolatinį ryšį tarp žemkasės darbuotojų.
4. Apsvarstyti galimybę dėl papildomų techninių priemonių įdiegimo užtikrinant darbo drausmę laivuose (įrengti kameras).